

Bölder, knölar och akne

Rosacea är en hudsjukdom som framför allt orsakar rodnad och utslag i ansiktet. Du kan också få besvär i ögonen. Utslagen brukar försvinna med behandling, men kan komma tillbaka.

Rosacea beror på en inflammation i huden. Det är inte känt varför en del personer får rocasea, men delvis är sjukdomen ärftlig. Rosacea smittar inte.

De flesta som får rosacea är över trettio år.

Rosacea ger oftast besvär på näsan eller kinderna, men ibland även på hakan eller pannan. Hur stora besvär rosacea ger varierar från person till person.

Det här är vanliga symtom på rosacea:

- Det sticker eller känns varmt i huden.
- Huden är röd. Det syns tydligast på ljus hud.
- Du har vidgade ytliga blodkärl. De ser ut som tunna röda streck i ansiktet.
- Du får små knottror, eller upphöjda utslag som kan innehålla vätska.

Rosacea kan också ge ögonbesvär, som irriterade eller röda ögon. En del har bara besvär i ögonen och inte på huden.

Hos en del personer kan näsan bli förstorad, men det är ovanligt. Huden på näsan är då svullen och ojämn.

För dig som har rosacea kan besvären bli värre av bland annat följande:

- sol och värme
- kyla
- blåsigt väder
- alkohol
- varma drycker
- starkt kryddad mat
- stress.

Kontakta en <u>vårdcentral</u> om du tror att du har rosacea. Kontakta en ögonmottagning om du tror att du har rosacea i ögonen. Många mottagningar kan du kontakta genom att <u>logga in</u>.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då får du hjälp att bedöma dina symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Försök att undvika sådant som du vet förvärrar dina besvär. Det är också viktigt att vårda och skydda din hud. Här är några råd:

- Tvätta ansiktet med vatten eller milda, oparfymerade rengöringsprodukter. Undvik starka tvålar, peelingprodukter och ansiktsvatten med alkohol.
- Använd oparfymerad, mjukgörande kräm i ansiktet. Den bör inte vara för fet. Använd inte oljor i ansiktet.
- Prova en vårdande kräm för känslig hy. Vissa produkter verkar lugnande på huden och kan lindra rodnaden. Fråga på ett apotek vad som kan vara lämpligt för din hud.
- Använd solskyddsmedel som har solskyddsfaktor 30 till 50 när du ska vara ute i sol.
- Använd inte kortisonkräm. Kortison kan förvärra besvären.

Det finns flera olika typer av behandlingar av rosacea.

Det finns ett receptfritt läkemedel som du kan prova. Det innehåller metronidazol och finns som kräm och gel. Du bör endast använda det om en läkare har konstaterat att du har rosacea.

Det finns även receptbelagda läkemedel att smörja på huden. Det kan till exempel vara läkemedel som innehåller det verksamma ämnet ivermektin eller azelinsyra. Du ska använda krämerna tills besvären har gått bort och oftast en period efteråt. Efter tre månaders behandling är det bra att träffa läkaren som då bedömer om du ska fortsätta behandlingen eller om du kan göra ett uppehåll. Behandlingstiden beror på vilket läkemedel du använder.

Rodnaden kan behandlas med en gel som innehåller brimonidin. Då dras kärlen tillfälligt ihop, ungefär under ett dygn.

Ibland hjälper det inte att behandla med läkemedel som du smörjer på huden. Då kan du också få tabletter eller kapslar med antibiotika som du måste ta i några månader. Den typ av antibiotika som används kallas för <u>tetracykliner</u>. Du bör fortsätta att smörja med läkemedel på huden både under och efter antibiotikabehandlingen.

Rosacea i ögonen behandlas också med antibiotika.

Du som har mycket stora besvär kan få prova läkemedel med det verksamma ämnet isotretinoin kan ibland användas om du har mycket stora besvär. Isotretinoin är ett läkemedel som kan användas vid svår akne. <u>Här kan du läsa mer om</u> isotretinoin.

Ytliga blodkärl kan behandlas med laser eller IPL, som betyder Intensivt Pulserat Ljus. Behandlingen görs på privata kliniker och du får betala den själv.

Du kan söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du<u>förstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge</u> du kan behöva vänta på vård.

Även barn ska få vara delaktiga i sin vård

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också <u>möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning</u>.

Du som behöver hjälpmedel ska få information om vad som finns. Du ska också få veta hur du ska göra för att få ett hjälpmedel.

Senast uppdaterad:

1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>

2021-12-03

Redaktör:

Rebecka Persson, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Kristina Lewis, hudläkare, Diagnostiskt Centrum Hud, Stockholm

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

Behandling av personuppgifter
Hantering av kakor
Inställningar för kakor